

FOSSIEL

Big Oil verdiende 278.000 dollar per minuut

Vandaag om 15:14 door Ruben Mooijman

Door de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen voor olie en gas door het dak gegaan Foto: ap

De grote oliebedrijven zijn de winnaars van de oorlog. De miljarden stromen binnen als nooit tevoren. Aandeelhouders profiteren, energiegebruikers betalen de rekening.

Een *gusher*. Zo wordt in de oliewereld een bron genoemd die maar blijft spuiten (<https://www.youtube.com/watch?v=50WphCvOubE>), en niet onder controle te brengen is. Maar volgens *Bloomberg*-columnist Javier Blas kan je het woord ook gebruiken (<https://twitter.com/JavierBlas/status/1522110526100287489>) voor de miljarden die momenteel in het rond spuiten bij Big Oil. Met de winstrapportage van Shell werd deze week het resultatenseizoen voor de grote oliebedrijven afgesloten. Bij elkaar konden ze in drie maanden tijd 36 miljard dollar op hun rekeningen bijschrijven. Dat is bijna 400 miljoen dollar per dag, of 278.000 dollar per minuut.

Shell verdiende met de energie-activiteiten 9 miljard dollar, drie maal zoveel als een jaar eerder en het hoogste kwartaalcijfer ooit. TotalEnergies boekte eveneens 9 miljard winst. BP verdubbelde zijn winst tot 6,2 miljard dollar. Bij Chevron kwam de brutowinst uit op 6,3 miljard dollar, het hoogste cijfer in tien jaar. Exxon Mobil verdiende 5,5 miljard dollar, en was de enige *major* die niet aan de verwachtingen van analisten kon voldoen.

De oorzaak van de winstbonanza is duidelijk. Door de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen voor olie en gas door het dak gegaan. De kosten om die brandstoffen uit de grond te halen daarentegen zijn in veel mindere mate gestegen. ‘De grote oliemaatschappijen behoren tot de grootste winnaars van de oorlog in Oekraïne en de toenemende economische isolatie van Rusland’, schreef *Bloomberg*. De prijs van ruwe olie staat nu op het hoogste punt in 14 jaar. Gas is in Europa nooit duurder geweest.

Bij de winstcijfers hoort wel een belangrijke voetnoot. De oorlog heeft voor de oliemaatschappijen ook een negatieve kant, die nog niet in de cijfers verwerkt is. De meeste oliebedrijven hebben besloten om afscheid te nemen van hun Russische activiteiten. Die zullen ze moeten sluiten of tegen afbraakprijzen verkopen, waardoor ze belangrijke afboekingen moeten doen. BP houdt rekening met minwaardes van 29 miljard, Shell met 3,9 miljard, Exxon Mobil met 3,4 miljard en TotalEnergies met 4,1 miljard. Chevron heeft weinig activiteiten in Rusland.

• **Wordt dit de oliecrisis van de 21ste eeuw?**

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220502_97550690)

Maar dit zijn boekhoudkundige waardeverminderingen, terwijl de winst de vorm heeft van harde dollars. Voor de aandeelhouders van energiebedrijven is het feest. De Bloomberg Oil Majors Index, waar zeven grote olieproducenten deel van uitmaken, is sinds 1 januari met ruim 25 procent gestegen. Bovendien kondigden verschillende oliebedrijven aan meer aandelen te zullen inkopen, wat de koers verder opstuwt. Shell bijvoorbeeld koopt in het eerste halfjaar voor 8,5 miljard dollar aandelen in, waarvan de helft al is gerealiseerd. Dertig procent van de operationele cashflow zal later dit jaar aan de aandeelhouders worden uitgekeerd, belofte ceo Ben van Beurden. Veel geld zal ook worden besteed aan investeringen die de energietransitie mogelijk maken, belofte de topman.

Energiearmoede

Zowel in de VS als in Groot-Brittannië, het thuisland van BP en Shell, hebben de superwinsten het debat over een belasting op overwinsten aangewakkerd. ‘De oliereuzen steken enorme bedragen op zak dankzij Poetins oorlog, terwijl miljoenen Britse huishoudens energiearmoede te wachten staat’, stelde Charlie Kronick van Greenpeace UK in een persbericht (<https://www.greenpeace.org.uk/news/oil-giants-11bn-windfall-profits/>) vast. ‘Blijft de regering achteroverleunen?’ De Labour-oppositie is voorstander (https://twitter.com/Ed_Miliband/status/1521452190845575168) van een belasting op overwinsten. Maar premier Boris Johnson ziet dat niet (<https://www.theguardian.com/business/video/2022/may/03/cost-of-living-boris-johnson-rules-out-windfall-tax-on-energy-companies-video>) zitten. Hij denkt dat dit bedrijven zal afschrikken om te investeren in Groot-Brittannië.

De oliemaatschappijen betalen in Groot-Brittannië meestal geen belastingen, omdat ze over een spaarpotje aan overgedragen verliezen beschikken die opgebouwd zijn door te investeren in oliewinning op de Noordzee. Het Britse belastingstelsel is voor offshore energie een van de aantrekkelijkste ter wereld. Shell heeft in Groot-Brittannië in de afgelopen zeven jaar maar eenmaal winstbelasting moeten betalen. BP betaalde in 2020 een bedrag van 42 miljoen aan belastingen, na ook jarenlang niets te hebben moeten afdragen. BP verwacht voor dit jaar wel een aanslag van 1 tot 1,5 miljard pond. Ook Shell bereidt zich voor op een forse afdracht.

